

dok mulva, ha a városrendezés is divatos lesz a vidéken, okvetlenül el kell hordani ezt az alkotást. Ma még azonban más probléma elé állítja a várost. Mert bár milliós építkezés, a kupolájáról a termeibe belesurog az esővíz. Ez az, ami a kulturpalták ügyét teljesen magyarrá teszi. A házfedélről a szobába csurgó esővíz nélkül a magyar kultúra képe hiányos lenne, hiszen iskoláink is nagyrészen ilyenek. Igaz ugyan, hogy azok 2—300 korona évi bért fizetnek s nem kellene hozzá milliók.

Ime így néz ki a magyar kulturpalták ügye. Nem tehetünk róla, de ránk ezek a vidéki paloták — amikor a vidéki, lomha fejlődésre alig képes városokban nézzük őket — azt a hatást teszik, mintha valaki nélkülöz minden szükséges ruhadarabot, teljesen meztelen, de felköt a nyakára egy husz koronás nyakkendőt. Jól öltözött emberre illik ez, de a meztelenen kórikus. Mert végül is a nadrág és a kabát a fontos, akinek ilyesmije nincs, ezt vegyen előbb. A nyakkendő maradhat legutoljára.

A képviselőház ülése. Féltenegy után nyitotta meg az ülést Tisza István gróf. Jelentette, hogy az új házszabályokba nyomdahiba csuszott, amelyet ki fognak javítani. Miután harmadszori olvasásban is elfogadták a tegnap letárgyalt javaslatokat, áttértek a választói jog büntetőjogi védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalására. Jakabffy Elemér előadó és Balogh Jenő igazságügy-miniszter felszólalása után a Ház a javaslatot elfogadta. Ezután apróbb javaslatokat tárgyaltak. Vita nélkül elfogadták a Budapest székesfőváros területéről kiinduló, villamos úzre berendezett helyiérdekű vasutak szállítási adója tárgyában a pénzügyminiszter törvényjavaslatát és még hét vicindlis vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot. Ezután áttértek az ügygyár fölállításiáról szóló törvényjavaslat tárgyalására, a melyet Solymossy Ödön előadó ajánlott elfogadásra. Nagy meglepetésre senki se szólalt föl a javaslatához, amelyet általánosságban és részleteiben elfogadtak. Tisza javaslatára kimondták, hogy a legközelebbi ülést holnap tartják. Holnap, szerdán a koalíciós

kormány szényszerződéseit fogja tárgyalni a parlament, a zárszámadási bizottság jelentése alapján. Nagy Sándor előadó szerint abból, hogy a koalíciós kormány fölbontotta a szénbányákkal kötött szerződéseket, *tíz millió korona kára* volt a kincstárnak. Kossuth Ferenc ezzel túllépte hatáskörét, de a zárszámadási bizottság nem kíván ellene eljárni.

Elkészült a városi tisztviselők fizetésrendezése.

— Ujabb módosítások a tervezeten. —

(Saját tudósítónktól.) Ma délután öt órakor ült össze ismét a fizetésrendezés ügyében kiküldött nagybizottság, hogy végére jussan a fizetésrendezési javaslatnak. Ma a nem szorosan vett közigazgatási tisztviselők kerültek sorra, akikkel szemben a bizottság javarészt honorálta a méltányos szempontokat. Mellőzte azonban a zenetanárok kérelmét, amellyel kapcsolatban Gaál Endre dr. kulturtanácsos nagyfontosságú kijelentést tett. Azt mondotta, hogy amint a zenepalota fölépül, a kultuskormány nemsokára zeneakadémiává fogja fejleszteni s akkor újra szervezik a zenetanárok állását is. Ez döntő érv volt, amely elvágta a tovább vitatkozás fonalát. Gaál Endre dr.-nak bizalmas uton van tudomása a kultuskormány tervéről, a mely ha megvalósul, a délvidék zenei központjává emeli Szegedet.

A bizottság egyébként ma befejezte a fizetésrendezési javaslat tárgyalását s az a tanácson keresztül most már a közgyűlés elé kerül. Részletes tudósításunk itt következik:

Taschler Endre, mielőtt a bizottság a nem szorosan vett közigazgatási tisztviselők fizetésrendezésére áttért volna, referált arról a pénzügyi változatról, amely a javaslat eddigi módosításai következtében állott elő. Eszerint a szorosan vett közigazgatási tisztviselők fizetésrendezése 24000 koronával kerül többre a városnak, mint amennyit az eredeti javaslat előírt. Ezután folytatódott a tárgyalás a javaslatot. A köznevelődési és közoktatási személyzet közül a VIII. fizetési osztályban marad a könyvtárigazgató, a IX. fizetési osztályban a könyvtáros, gimnáziumi rajztanár, zeneiskolai igazgató, a X-ban a népiskolai felügyelő.

A zenetanárok érdekében Szegedy Albert szólalt föl. Indítványozta, hogy a zene-

tanárokat a XI. fizetési osztályból a X. fizetési osztályba helyezték át. Taschler Endre nem tartja méltányosnak a zenetanárok kérelmét s ezért az indítvány mellőzését kéri. Gaál Endre dr. szerint nem aktuális most a zenetanárok kérelme, mert amint a zeneiskola fölépül, hamarosan zeneakadémiává fogja fejleszteni a kultuskormány s ezzel egyidejűleg újra szervezik a zenetanári állásokat is. Ezért nem ajánlja az indítvány elfogadását. A bizottság ezután úgy határozott, hogy a kilenc zenetanárt meghagyja a XI. fizetési osztályban.

Ugyancsak a XI. fizetési osztályban maradt az iskolaszéki irodasegédtsízt is.

A városi közkórház személyzete következt most. A VIII. fizetési osztályban maradt az igazgató főorvos, a IX-ben egy osztályos főorvos. Boross József dr. azt indítványozza, hogy három osztályos orvos közül, akik a X. fizetési osztályban vannak, az egyik, még pedig a legidősebb a IX. fizetési osztálynak megfelelő fizetést kapjon. Annál inkább javasolja ezt, mert a kórház nem kerül a városnak egyetlen krajcárjába sem s az egyik osztályos orvos jobb dotálása sem járna a városra nézve több kiadással.

Taschler Endre: A kórház nem is tudna elkészíteni a város nélkül. Nagyon is sok pénzébe van a városnak.

Boross dr.: Igen, kapunk kölcsönt, de visszafizetjük mindig!

Taschler: Sose tudják visszafizetni.

Boross József dr. ragaszkodik indítványához és hivatkozik egy miniszteri rendeletre, amely az ő álláspontját támogatja.

Bokor Adolf azt mondja, hogy miután a kórházi személyzet fizetésének fődöntéséről úgy is a belügyminiszter gondoskodik, kéri a bizottságot, hogy az egész kórházi személyzetet kapcsolja ki a javaslatból. Taschler Endre ellenzi úgy Boross József dr., mint Bokor Adolf indítványát. A bizottság mind a három osztályos orvost meghagyja a X. fizetési osztályban.

A kórházi gondnok a X. fizetési osztályban marad; három segédorvos, a segédgondnok és egy írnok pedig a XI. fizetési osztályban maradnak.

A kertészeti személyzetből a főkertészt a X., a kertészt a XI. fizetési osztályban hagyja a bizottság. A vízvezetési és vágóhídi személyzet közül: a VIII. fizetési osztályban marad a vágóhídi felügyelő, a IX-ben a vágóhídi segédfelügyelő, akinek azonban a bizottság Bokor Adolf indítványára 400 korona pótlékot szavazott meg. A vágóhídi gépész

hogy szórakozni megyek, de voltaképpen igazi okát nem sejtet te sem. Szerelmes voltam és elmenekültem.

— Szerelmes?

— Igen, szerelmes. Nem tudom, hogyan mondjam meg neked, hogy kibe...

— Eltaláljam?

— Inkább megmondom. Egy egyszerű matróz volt. Az előzményeket hallgasd meg. Testvérem és én egy napon elhatároztuk, hogy jelmezbe öltözve, a szobaleányunkkal együtt elmegyünk a báljukba. Már untuk a mi férfainkat, a mi multságunkat és vágytunk egy kis változatosságra. És így fedeztem föl őt.

— A matrózt?

— Igen.

— Meséld! Meséld!

— Ugy hangzik, mint egy mese és mégis igaz. Talán az egyetlen romantikus epizód az életemben. Beszéltünk, táncoltunk egész este és egy másnapi rendez-vous-ban állapodtunk meg.

— Még ezt sohasem hallottam. És hogyan viselkedtél?

— Én tovább is régi szerepemet játszottam — folytatta Fanny. — Igen, azután mégegyszer találkoztunk. Eleinte tréfának vettem a dolgot és nagyon jól mulattam ennek az embernek az udvarlásán, de azután... Te nem fogod nekem hinni, de én is megszerettem. Rövid idő alatt jó barátok lettünk. Sohasem volt közönséges, sem durva. Egyszer azt kérdezte:

— Szabad megcsókolnom Fanny?

— Nem — mondtam és sohasem kért többé és láttam, hogy szigorú viselkedésem elszomorította. De egyuttal tetszett is neki, hogy olyan tisztességes leány vagyok!... Amikor negyedszer találkoztunk, megkérte a kezemet.

— Hogyan teszi ezt egy matróz?

— Sohasem fogom elfelejteni. Annyira meghatott, hogy sirtam...

— Mondd tovább Fanny, — mondta a barátnője, amikor a másik pár pillanatig hallgatott.

— Természetesen nem volt bátorságom, hogy azonnal megmondjam az igazat. Hagytam őt beszélni és ő boldog volt, hogy meghallgattam. Egy pillanatig beleéltem magam a helyzetbe és úgy éreztem, hogy igazi boldogságot csak ennél az embernél találhatok. De a másik nap, amikor újból találkoztunk, elmondtam neki mindent. A nevet, a papa nevét és azt is, hogy mindennek ellenére szeretem. Ő keveset felelt. Ugy látszott, hogy kétségbeesettem fölvilágosításommal és azonnal kisasszonynak szölitott.

— Viselje ezt a gyűrűt — mondta és átnyújtotta az ékszert. Lehet, hogy egy napon visszajövök. Most, mihelyt szabad leszek, Amerikába megyek.

— Ezzel vége a történetnek.

— Nem hallottál azóta semmit róla?

Fanny hallgatott egy ideig, azután elváltozott hangon folytatta:

— Igen, mostanában hallottam róla.

— Mostanában?

— Igen, most jött vissza Amerikából.

— Gazdagon?

— Igen, gazdagon.

— És megint megkérte a kezedet?

— Igen. Képzeld. Tegnapelőtt egyedül voltam otthon. Csöngettek és a szobaleány egy elegáns külsejű urat vezetett be hozzám. Az első pillanatban ismertem meg. Azután a régi hangon szólt hozzám, hogy menjek vele külföldre, most már gazdag és hogy mindenben engem fog követni...

— És?

— Én nem tudtam neki mit felelni és megígérttem, hogy holnap mondok feleletet.

— Mindenesetre nagy csodálkozást keltene.

— Csodálkozást, de milyent. Ha az emberek meglátnának az utcán, ujjal mutatnának reám, lenéznének és nevetnének. Hisz még csak öt éve, hogy itt matróz volt... ismerem a feliebbvalóit. De egyébként is lehetetlen, nem tehetem.

Kis ideig hallgatott, azután fölemelte a fejét és úgy folytatta:

— Örülök, hogy beszélhettem erről. Most világosabban látom a dolgot. És ne mondd el te sem senkinek a titkomat, nehogy megtudják, hogy közel voltam ahhoz, hogy megcselekedjem a legnagyobb örültséget.

Azután megfogta Dogmar kezét, egymás szemébe néztek... és hirtelen szeretettel ölelték meg egymást és sokkal meghatótabbak voltak, mintsem egy egy szót is tudtak volna szólni.